

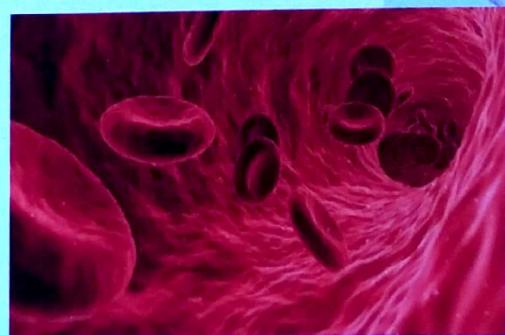
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI

Sattarov I.S., Mominov A.T.

QON KETISH VA UNI TO'XTATISH USULLARI

O'QUV - USLUBIY QO'LLANMA

Toshkent 2022

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
TOSHKENT TIBBIY AKADEMIYASI
№1 SON UMUMIY VA BOLALAR XIRURGIYA KAFEDRASI
PEDAGOG KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA
ULARNING MALAKASINI OSHIRISH MARKAZI**

«TASDIQLAYMAN»

TTA o'quv ishlari
bo'yicha prorektori

Baymurodov Sh.A.

2022-yil

Sattarov I.S., Mominov A.T.

O'quv uslubiy qo'llanma

**“QON KETISH VA UNI TO‘XTATINSH USULLARI” MAVZUSI BO‘YICHA
INNOVATSION TA‘LIM TEHNOLOGIYALARINI VA ELEKTRON TA‘LIM
RESURSLARINI QO‘LLASH**

(umumiy jarrohlik fanidan dars beruvchi tibbiyot oliygohi o‘qituvchilari uchun)

MUNDARIJA

Kirish.....	4
Mavzuga tegishli lug'at.....	4
Darsni o'zlashtirishda o'qituvchining maqsad va vazifalari.....	5
Nazariy qism.....	7
Pedagogik texnologiyalar va o'qitishning interfaol usullari.....	10
Talabalar bilimini nazorat qilish va baholash.....	20
Yakuniy nazorat.....	22
Xulosa va tavsiyalar.....	24
Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.....	25

KIRISH

"Umumiy jarrohlik" fanidan ushbu o'quv qo'llanma o'qituvchilarga "davolash ishi", "Kasbiy ta'lism (davolash ishi)" mutaxassisliklari bo'yicha ta'lism berayotgan o'qituvchilarga mo'ljallangan bo'lib, talabalarga nazariy va amaliy ko'nikmalarini dars jarayonida qo'llashga qaratilgan.

Barcha ta'lism tehnologiyalari davlat ta'lism standarti talablariga javob beradi. Ular nafaqat amaliy ko'nikmalar texnikasini o'zlashtirishga, balki ularni amalga oshirish jarayonida o'qituvchi va talaba o'rtaсидagi aloqa masalalarini ham aks ettiradi.

Ushbu mashg'ulotda oqituvchi talabaga qon ketishlarda tibbiyat xodimlarini harakatlari ketma-ketligini, shifoxona qabul bo'limida ishlash qoidalarini, og'ir kasallarga yordam ko'rsatishni, bemorlarga sanitarni-gigienik muolajalarini bajarishni, ularning holatini kuzatishni, parvarishlashni, bemorlar transportirovkasini, tibbiy buyumlar va tibbiy asboblardan qanday foydalanish kerakligini o'rgatadi va bularni barchasini yangi pedagogik tehnologiyalar qo'llash orqali amalga oshiradi.

Mavzuga tegishli lug'at

Petechia – teriga chegaralangan qon quyilishi

Purpura – shilliq qavatga chegaralangan qon quyilishi

Yecchymosis – teriga yoki shilliq qavatga katta xajmdagi qon quyilishi

Sugillation i suffusion – teri osti yog' qavatiga yuza, chegaralangan qon quyilishi

Vibices – terida momotaloq qontalash

Haematoma – katta xajmdagi, chegaralangan qon to'planishi

Yepistaxis – burundan qon ketish.

Gastrorrhagia – me'dadan qon ketish

Yenterorrhagia – ichakdan qon ketish

Haemoptoe, haemoptysis – yo'talganda qon tupurish

Haematemesis – qon quisish

Haematuria - qon aralash siydik

Menorrhagia, nypermenorrhoea – xayz davrida me'yordan ortiq sharillab oqish - sharshara